

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาคำนิยมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา

3.1 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนประชากร 19,857 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

1. ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำซึ่งคำนวณได้จากจำนวนประชากรทั้งหมดมีจำนวนเท่ากับ 392 คน สูตรที่ใช้คำนวณมีดังนี้ (Yamane, 1987)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย	n	หมายถึง	ขนาดของตัวอย่าง
	N	หมายถึง	จำนวนประชากร
	e	หมายถึง	ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้มีได้ (.05)

2. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง เลือกโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling)

2.1 สุ่มแบบแบ่งกลุ่มตามชั้นภูมิ (Stratified Cluster Sampling) เพื่อเลือกโรงเรียนโดยแบ่งโรงเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ตามเกณฑ์จำนวนนักเรียนที่กรมสามัญศึกษา กำหนด คือ

กลุ่มที่ 1	ขนาดใหญ่พิเศษ	มากกว่า 2,500 คน	มี 8 โรงเรียน
กลุ่มที่ 2	ขนาดใหญ่	1,500 - 2,500 คน	มี 11 โรงเรียน
กลุ่มที่ 3	ขนาดกลาง	500 - 1,500 คน	มี 33 โรงเรียน

กลุ่มที่ 4 ขนาดเล็ก น้อยกว่า 500 คน มี 50 โรงเรียน
 ต่อกันนั้นจึงสุ่มโรงเรียนทั้งหมดมา 12 แห่ง แยกเป็นกลุ่มที่ 1 จำนวน 1 แห่ง
 กลุ่มที่ 2 จำนวน 1 แห่ง กลุ่มที่ 3 จำนวน 4 แห่ง และกลุ่มที่ 4 จำนวน 5 แห่ง

2. สุ่มแบบสัดส่วนตามชั้นภูมิ (Proportional Stratified Sampling)
 โดยหาสัดส่วนจำนวนนักเรียนของแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากจำนวนประชากรใน
 กลุ่มและจำนวนประชากรทั้งหมด เมื่อได้จำนวนตัวอย่างในแต่ละโรงเรียนแล้วจึงหาสัดส่วน
 จำนวนนักเรียนที่จะตอบแบบสอบถามโดยวิธีสุ่มแบบมีระบบ (Systematic Random Sampling)

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โรงเรียน จำนวนนักเรียน ม.3
 และเพศ

ขนาดของโรงเรียน	โรงเรียน	จำนวน นักเรียน ม.3	ชาย	หญิง	รวม
ใหญ่พิเศษ	บุญวัฒนา	491	42	40	82
	โนนไทยคุรุอุปถัมภ์	378	21	42	63
	ขามทะเลสอวิทยา	322	22	33	55
ใหญ่	ด่านเกวียนวิทยา	251	14	28	42
	กุตฉิกวิทยา	204	20	15	35
	หนองงูเห่ล้อมนิตยาคม	172	10	20	30
เล็ก	สมเด็จพระธีรญาณมุนี	124	6	15	21
	ปราสาทนิตยาคม	116	11	9	20
	คลองไผ่วิทยา	106	8	10	18
	ห้วยลิ้งผดุงวิทยา	131	10	12	22
	มะค่าวิทยา	134	11	11	22
รวม		2,429	175	235	410

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบวัดค่านิยมของดุนนี (2532) ซึ่งดัดแปลงมาจากแบบทดสอบวัดค่านิยมของอัลพอร์ต-เวอร์นอน-ลินด์ซี (Allport-Vernon-Lindzey, 1960) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

3.3.1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน มีลักษณะให้เติมข้อความในช่องว่าง หรือเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องหน้าข้อความที่ตรงกับตัวนักเรียน ตัวแปรอิสระที่ศึกษา คือ เพศ อาชีพของบิดา และอาชีพของมารดา

อาชีพของบิดา แบ่งออกเป็น รับราชการ รับจ้าง ค้าขาย กสิกรรม กรรมกร ทำงานในบริษัท ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม อื่น ๆ (ให้นักเรียนระบุ)

อาชีพของมารดา แบ่งออกเป็น รับราชการ รับจ้าง ค้าขาย กสิกรรม กรรมกร ทำงานในบริษัท ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม แม่บ้าน อื่น ๆ (ให้นักเรียนระบุ)

3.3.2 แบบทดสอบวัดค่านิยม แบบทดสอบนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะวัดค่านิยมอันเป็นพื้นฐานของบุคลิภาพ 6 ด้าน คือ ค่านิยมทางวิชาการ ค่านิยมทางเศรษฐกิจ ค่านิยมทางสุนทรียภาพ ค่านิยมทางสังคม ค่านิยมทางการเมือง และค่านิยมทางศาสนา แบ่งออกเป็น 2 ภาค คือ

ภาคที่ 1 มีคำถาม 30 ข้อ ในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 2 ตัวเลือก รวมเป็น 60 ตัวเลือกทุกตัวเลือกในแต่ละข้อจะเป็นค่านิยมในแต่ละด้าน กระจายอยู่ทั่วไป แบ่งออกเป็น 6 ค่านิยม ๆ ละ 10 ตัวเลือก

ภาคที่ 2 มีคำถาม 15 ข้อ ในแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือก 4 ตัวเลือก รวมเป็น 60 ตัวเลือก ทุกตัวเลือกในแต่ละข้อจะเป็นค่านิยมในแต่ละด้านแบ่งออกเป็น 6 ค่านิยม ๆ ละ 10 ตัวเลือก

รวมทั้ง 2 ภาค จะมีคำถาม 45 ข้อ คำตอบ 120 ตัวเลือก แบ่งเป็น 6 ค่านิยม ค่านิยมละ 20 ตัวเลือก

ผู้ตอบแบบสอบถาม จะเป็นผู้ให้คะแนนลงในช่องที่เป็นตัวเลือกของคำถาม 120 ตัวเลือก การรวมคะแนนจะรวมเป็นคะแนนของค่านิยมแต่ละด้านจนครบ 6 ด้าน

นำเอาคะแนนของเฉพาะคอลัมน์คะแนน 2 และ 3 ในแต่ละข้อของภาคที่ 1 ของแบบทดสอบ และคะแนนเฉพาะคอลัมน์ คะแนน 3 และ 4 ในแต่ละข้อของภาคที่ 2 ของแบบทดสอบซึ่งเป็นคะแนนที่แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบทดสอบมีความชอบในค่านิยมนั้น ๆ มากกว่ารวมเป็นคะแนนรวมของค่านิยมแต่ละด้านของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคน

ในภาคที่ 1 มีคำถามทั้งหมด 30 ข้อ คำตอบ 60 ตัวเลือก แบ่งเป็นค่านิยม 6 ด้าน ด้านละ 10 ตัวเลือก ถ้าผู้ตอบให้คะแนน 2 คะแนน ทุกตัวเลือกของค่านิยมแต่ละด้านจะได้คะแนนค่านิยมด้านละ 20 คะแนน และถ้าผู้ตอบให้คะแนน 3 คะแนน ทุกตัวเลือกของค่านิยมแต่ละด้านจะได้คะแนนรวมค่านิยมด้านละ 30 คะแนน

ในภาคที่ 2 มีคำถามทั้งหมด 15 ข้อ คำตอบ 60 ตัวเลือก แบ่งออกเป็นค่านิยม 6 ด้าน ด้านละ 10 ตัวเลือก ถ้าผู้ตอบให้คะแนน 3 คะแนน ทุกตัวเลือกของค่านิยมแต่ละด้านจะได้คะแนนรวมค่านิยมด้านละ 30 คะแนน และถ้าผู้ตอบให้คะแนน 4 คะแนน ทุกตัวเลือกของค่านิยมแต่ละด้าน จะได้คะแนนรวมค่านิยมด้านละ 40 คะแนน

รวมคะแนนที่แสดงถึงความชอบในค่านิยมด้านใดด้านหนึ่งของผู้ตอบแบบทดสอบอย่างต่ำด้านละ 50 คะแนน และสูงสุดด้านละ 70 คะแนน ดังนั้นเมื่อรวมคะแนนแล้ว ผู้ตอบแบบทดสอบคนใดได้คะแนนตั้งแต่ 50 คะแนนขึ้นไป แสดงว่ามีค่านิยมด้านนั้นสูง

3.3.2.3 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

แบบทดสอบของดุชนี (2532) ได้หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดค่านิยมกับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้น ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษาและสถาบันเทคโนโลยี-ราชมงคล จังหวัดขอนแก่น โดยการหาความคงที่ภายใน (Internal Consistency) ด้วยวิธีแบ่งครึ่ง (Split-Half) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของค่านิยมแต่ละด้านดังนี้ ค่านิยมทางวิชาการ .44 ค่านิยมทางเศรษฐกิจ .40 ค่านิยมทางสุนทรียภาพ .48 ค่านิยมทางสังคม .35 ค่านิยมทางการเมือง .44 และค่านิยมทางศาสนา .55

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบของ ดุชนี (2532) แล้วนำไปทดสอบหาความเชื่อมั่นของค่านิยมแต่ละด้านได้ดังนี้ ค่านิยมทางวิชาการ .79 ค่านิยมทางเศรษฐกิจ.80 ค่านิยมทางสุนทรียภาพ .51 ค่านิยมทางสังคม .80 ค่านิยมทางการเมือง .67 และค่านิยมทางศาสนา .62 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างค่านิยมแต่ละด้าน เป็นดังตารางที่ 2 นี้

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างค่านิยมแต่ละด้าน

ค่านิยม	ทางวิชาการ	ทางเศรษฐกิจ	ทางสุนทรียภาพ	ทางสังคม	ทางการเมือง
ทางเศรษฐกิจ	-.0631				
ทางสุนทรียภาพ	-.2333**	-.2552**			
ทางสังคม	-.1514*	-.3039**	-.3048**		
ทางการเมือง	-.1438*	-.2272**	-.0230	-.2184**	
ทางศาสนา	-.2416**	-.2029**	-.1827**	-.0794	-.2784**

* $p < .01$ และ ** $p < .001$

จากตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างค่านิยมแต่ละด้านเป็นดังนี้ คือ ค่านิยมทางวิชาการกับสังคม และวิชาการกับการเมือง มีความสัมพันธ์กันในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่านิยมทางวิชาการกับสุนทรียภาพ วิชาการกับศาสนา เศรษฐกิจกับสุนทรียภาพ เศรษฐกิจกับสังคม เศรษฐกิจกับการเมือง เศรษฐกิจกับศาสนา สุนทรียภาพกับสังคม สุนทรียภาพกับศาสนา สังคมกับการเมือง และการเมืองกับศาสนา มีความสัมพันธ์กันในทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนค่านิยมทางวิชาการกับเศรษฐกิจ สุนทรียภาพกับการเมือง และสังคมกับศาสนา ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ส่งต่อ

ผู้อำนวยการสำนักศึกษาจังหวัด เพื่อขออนุญาตทำการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง

3.4.2 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดค่านิยมไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2537 ถึง วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2537

3.4.3 นำแบบทดสอบมาตรวจและวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำกระดาษคำตอบที่ตรวจเสร็จสมบูรณ์ มาวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

3.5.1 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ของค่านิยมแต่ละด้าน รวม 6 ด้าน

3.5.2 หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของค่านิยมแต่ละด้าน รวม 6 ด้าน

3.5.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของค่านิยมแต่ละด้านรวม 6 ด้าน โดยการหาความคงที่ภายใน (Internal Consistency) ด้วยวิธีแบ่งครึ่ง (Split-Half) โดยใช้การหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และการหาสหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน (Spearman Brown Formula)

3.5.4 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน (Intercorrelation) ระหว่างค่านิยมแต่ละด้าน รวม 6 ด้าน โดยใช้ Pearson Product Moment Correlation

3.5.5 หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างเพศ กับคะแนนค่านิยมแต่ละด้าน โดยใช้วิธีพอยท์ไบซีเรียล (Point Biserial Correlation)

3.5.6 หาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างอาชีพบิดาและอาชีพมารดา กับคะแนนค่านิยมแต่ละด้าน โดยใช้วิธีพอยท์ไบซีเรียล (Point Biserial Correlation)